

Từ 1/7: Cơ quan thuế được áp dụng 8 biện pháp cưỡng chế mạnh để thu hồi nợ thuế

10:04 15/01/2026

Luật Quản lý thuế 2025 chính thức có hiệu lực từ ngày 1/7 tới đây đã bổ sung, làm rõ hệ thống các biện pháp cưỡng chế thuế, cho phép cơ quan quản lý thuế áp dụng nhiều biện pháp mạnh như trích tiền từ tài khoản, phong tỏa tài khoản ngân hàng, khấu trừ tiền lương, kê biên tài sản, thậm chí thu hồi giấy phép kinh doanh hoặc đề nghị mở thủ tục phá sản đối với doanh nghiệp chây ỳ nghĩa vụ thuế.

Theo quy định tại khoản 1 Điều 49 Luật Quản lý thuế 2025, cơ quan quản lý thuế được quyền áp dụng 8 biện pháp cưỡng chế nhằm bảo đảm thu hồi đầy đủ, kịp thời các khoản thuế nợ vào ngân sách Nhà nước. Đây được xem là bước hoàn thiện quan trọng về khung pháp lý trong bối cảnh tình trạng nợ đọng thuế vẫn diễn biến phức tạp, đặc biệt ở khu vực doanh nghiệp và kinh doanh trên nền tảng số.

Một trong những biện pháp cưỡng chế trọng tâm là trích tiền trực tiếp từ tài khoản của đối tượng bị cưỡng chế tại tổ chức tín dụng hoặc chi nhánh ngân hàng nước ngoài. Song song với đó, cơ quan thuế có thể phong tỏa tài khoản nhằm bảo đảm thi hành quyết định thuế, ngăn chặn việc tẩu tán hoặc che giấu nguồn tiền trước khi hoàn thành nghĩa vụ với Nhà nước.

Đối với cá nhân có thu nhập ổn định, Luật cho phép áp dụng biện pháp khấu trừ một phần tiền lương hoặc thu nhập. Đây là hình thức thu hồi dần số tiền thuế nợ theo quyết định cưỡng chế, bảo đảm vừa thực thi pháp luật vừa hạn chế xáo trộn lớn đến đời sống của người nộp thuế.

Không chỉ dừng lại ở các biện pháp tài chính, cơ quan quản lý thuế còn được quyền dừng làm thủ tục hải quan đối với hàng hóa xuất khẩu, nhập khẩu của đối tượng bị cưỡng chế cho đến khi nghĩa vụ thuế được thực hiện đầy đủ. Đồng thời, cơ quan thuế có thể thông báo ngừng sử dụng hóa đơn, qua đó hạn chế việc phát sinh các hoạt động kinh doanh mới kéo theo nghĩa vụ thuế trong khi khoản nợ cũ chưa được xử lý.

Luật Quản lý thuế 2025 cũng quy định rõ quyền của cơ quan thuế trong việc thu hồi tiền hoặc tài sản của người nộp thuế đang do cơ quan, tổ chức hoặc cá nhân khác nắm giữ để thi hành quyết định thuế. Trường hợp cần thiết, cơ quan thuế có thể tiến hành kê biên tài sản của người nộp thuế và tổ chức bán đấu giá theo quy định pháp luật nhằm thu hồi số tiền thuế nợ.

Đối với doanh nghiệp và hợp tác xã thuộc diện bị cưỡng chế nhưng mất khả năng thanh toán, cơ quan quản lý thuế được phép nộp đơn yêu cầu mở thủ tục phá sản theo quy định của pháp luật về phá sản. Quy định này nhằm tăng tính răn đe, đồng thời bảo đảm công bằng giữa các chủ thể thực hiện nghĩa vụ tài chính với Nhà nước.

Đáng chú ý, Luật lần này bổ sung biện pháp cưỡng chế mang tính tác động trực tiếp đến điều kiện hoạt động kinh doanh. Cụ thể, cơ quan thuế có thể thu hồi

các loại giấy phép, giấy chứng nhận liên quan đến hoạt động sản xuất, kinh doanh của người nộp thuế vi phạm. Các giấy tờ có thể bị thu hồi bao gồm giấy chứng nhận đăng ký kinh doanh, đăng ký doanh nghiệp, đăng ký hợp tác xã, đăng ký hộ kinh doanh, giấy phép thành lập và hoạt động, giấy phép hành nghề, đăng ký chi nhánh, văn phòng đại diện, địa điểm kinh doanh cũng như giấy phép hoặc đăng ký hoạt động kinh doanh nền tảng thương mại điện tử.

Ở chiều ngược lại, khoản 2 Điều 49 Luật Quản lý thuế 2025 cũng quy định rõ các trường hợp chấm dứt hiệu lực của biện pháp cưỡng chế. Theo đó, quyết định cưỡng chế sẽ hết hiệu lực khi người nộp thuế đã nộp đủ số tiền thuế nợ vào ngân sách Nhà nước; khi cơ quan có thẩm quyền ban hành văn bản miễn, giảm, không thu, cho phép nộp dần, gia hạn hoặc không tính tiền chậm nộp; khi có văn bản của cơ quan nhà nước có thẩm quyền đề nghị chấm dứt cưỡng chế hoặc khi người nộp thuế đã chấp hành quyết định kiểm tra thuế theo quy định.

Việc luật hóa đầy đủ, chi tiết các biện pháp cưỡng chế thuế được kỳ vọng sẽ nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý thuế, đồng thời góp phần tăng tính tuân thủ tự nguyện của người nộp thuế trong bối cảnh nền kinh tế ngày càng đa dạng về mô hình kinh doanh và phương thức tạo thu nhập.

Phương Thảo (t/h)